

Presidential Communications Operations Office

Presidential News Desk

SPEECH OF PRESIDENT RODRIGO ROA DUTERTE DURING THE BARANGAY SUMMIT ON PEACE AND ORDER

[Delivered at Cuneta Astrodome in Pasay City | 08 January 2019]

Salamat po. Kindly sit down. *[applause and cheers]* Maupo po kayo.

May dalawang pages po ako para sa inyo. At ngayon lang ako naki... Well, one of a few na pagdating ko direktso na kaagad sa... Nagmamadali kayo o...? *[laughter]* Salita kaagad. Ngayon patindigin mo na.

Well, eh kung ganun 'yung style ninyo basahin ko na lang 'yung last page rin. *[laughter]* Well, I do not know kung sinong gumawa nito 'yang mga 'yung babae diyan. Iyang nakaitim, 'yung naka --- parang mga biyuda 'yung naka... *[laughter]* That's the uniform of the protocol actually.

I don't know who wrote this speech but it says in the last page: I ask our barangay leaders to remain dedicated and honest civil servants. In return, I pledge to you that I will be your strong ally in your crusade to build peaceful communities that we can proudly leave behind to future generations of Filipinos.

Maraming salamat at mabuhay ang ating mga barangay! *[applause]* Pwede na tayong umuwi po.

Interior and Local Government Secretary Eduardo Año and the other members of the Cabinet; Pasay Representative Imelda Calixto-Rubiano; Quezon City Mayor Herbert Bautista and other mayors present, nandito pala kayo, sir; former secretary Francis Tolentino, former mayor of Tagaytay; former Bureau of Corrections chief General Ronald "Bato" dela Rosa, p***** tsk tsk tsk tsk; mga punong barangay sa Kalakhang Maynila; mga kasama sa gobyerno; mga kababayan.

You know ayaw ko naman talagang... The longest speech that I usually do even when I was mayor was three minutes. Totoo 'yan. Kayong mga napunta ng Davao o taga-Davao, you know that I... Wala naman kasing nakikinig 'pag sinobra mo ng 10 minutes. Mag-sige na bulungan ang mga g***. *[laughter]* "T*** i** itong --- mag-aala-sais na. Tapos pa-speech-speech pa wala namang --- hindi naman inaano... Hindi man atin 'yan, kontra-partido man 'yan. Kaya lang Presidente pakinggan na lang natin kung anong sabihin."

You know I am not a politician anymore. I have reached --- I've hit pay dirt in my political career. I'm old and I do not even also want to stay even a day longer sa posisyon kong ito.

Do not ever believe 'yung mga alam mo na politiko... Kayo sanay kayo eh. You know that. Pag-abot ka ng 73 years old and you have been mayor for 23 years, a congressman and a vice mayor, and a vice mayor at the start OIC. Then incredible six years to coast along with a load of the problems and the burdens of the country, alam ninyo na hindi talaga madali.

And it would take all of your --- lahat pagkatao mo. Your very soul kakalkalin 'yan to just you know --- lahat na. To be good, to be true, to be honest or to commit a mistake. Gusto mo magnakaw ganyan o klase-klaseng options sa buhay niyo. Tao lang rin tayo.

But the problem is I have reached my apex. Ewan ko siguro sinadya ko na ganun lang nga. Lahat naman tayo merong apan --- apan is a Visayan word for but. The but of the matter is 'yon. Mahusay na tao ito apan 'yan eh ito kung ganun pagdating sa babae lalo na si... Tumatawa na... Military 'yan siya pero nakasibilyan. Si Herbert ba ang pangalan mo? *[laughter]*

Iyong iba naman nandiyan for the convenience and for the opportunity that is there. Wala akong ano --- I'm not a judgmental person. Kanya-kanya tayong destiny eh. I choose a path of --- hindi naman sabihin mo talagang malinis na... But 'yung tama lang hanggang boundary lang ako. Because there are things which I cannot do beyond what my character is, the values that I got from my parents at saka 'yung religious training ng pari.

Huwag kayong maniwala diyan sa mga tonto na pari na 'yan. *[laughter]* Eh totoo man. Kayo may dalawang tainga man kayo. Ano bang sinabi ko sa interview? "Your God is stupid. My God has a lot of common sense than yours."

So in the separation of church and state do not use the platform of simbahan. Kasi 'pag ginamit mo ang platform, magsalita ka sa tao linggo-linggo at sabihin mo akong demonyo ako, kung demonic possession, kung ano-ano na lang, tapos gaganun ka sa Diyos, "Sana mamatay na si Duterte." *[laughter]*

Malapit nang mamatay ang u*** ko. *[laughter]* G*** kayo. *[cheers]* Tingnan mo 'yung mga pari na umabot na sa edad ko, well itong Viagra hanggang ngayon 400 libre pa sakit ng... Ang tiyan ko mahapdi may Barrett esophagus ako eh. 'Yan mga doktor. I just cannot easily... At saka 'yung sakit ng ulo.

Mayroong remedy. Naalaala ko lang 'yung mga tatay natin you know dysfunction starts about 50-55, alam natin 'yan.

Pero kayong mga babae, magsabi 'yan 40 ang edad niyan tapos 45 may sabi, "Love, may dysfunction na ako." "T*** i** mo namang dysfunction, may babae ka." *[laughter]* Huwag --- ah huwag kayong maniwala sa totoo lang.

'Pag sabi may dysfunction --- ah tutal wala namang bata dito. Basta harap-harapan lang kung ano lang ang totoo. Hindi ako sanay ng ganun eh. Magsabi na, "Love, medyo may sakit yata ako kasi wala na eh." Sundan mo 'yan. Bakit kapit-bahay ninyo siguro ang niyayari ng p***** i**. *[laughter]* Kanya-kanyang style 'yan eh. Iyong iba naman are predisposed to just 'yung flotsam lang; 'yung iba naman duma-dive talaga. Well, nasa iyo 'yan.

Ako I survive and I would have completed about 35 --- 40 years of politics if I get to live to the last day of my term. I have no quarrel with the Church. Kayo ang nag-una. No it's not --- because baka hindi talaga tayo nagkaintindihan. Ganito 'yan eh.

When I was mayor galing akong fiscal and alam man ninyo lahat Davao City was a troubled place. Malakas ang NPA --- 'yan, 'yan sila diyan tanungin ninyo 'yung mga military, 'yan Quinsay oh, Bato, 'yan pinag-aambush 'yan downtown. Espina was right in front of the hospital. Nabaril niya 'yung isang NPA, hindi naman niya tinapos, t*** i** nung finilan (file) ng kaso nahuli, nabaril pa niya, noong nakalabas, pinagplanuhan siya. The late Espina, kapatid 'nung Espina 'yung isang Espina sa Philippine Constabulary. Ganun katindi ang Davao noon.

Padaan lang ako, I was a fiscal, diyan sa Bankerohan Bridge, tatlong pulis nakalinya nagta-traffic, sabay-sabay narinig ko pa. Kotse ko Volkswagen wala namang aircon. Pak! Pak! Pak!

Tapos kita ko tatlong pulis bagsak. Kaya sabi ko...

Ah kasi ako politiko at anak rin ako ng politiko. Sabihin mo in the way we behave we do not really go for a confrontation kasi you are always thinking of politics. But I was a prosecutor then. But somehow I had this uncanny feeling na may pupuntahan pa ako aside from being a prosecutor.

And that was --- that is because ang tatay ko was a --- was the governor of Davao. Undivided pa 'yan so kalaki ng Davao noon. It's now Compostela Valley, Davao del Norte, del Sur, Oriental, Davao City, Davao Occidental. I forgot but it could be Davao del Norte, Del Sur or Oriental --- Occidental meron pa.

And that is the way how to do a gerrymandering. Kaya nga ito dito 'pag medyo mahigpit na, you create another congressional district or divide the city to accommodate 'yung ganun.

Hindi ako mag-ano --- I will not --- I will not justify 'yung dynasty. Sa totoo lang. Somehow I do not like it. But the problem is noong ako wala man kandidato 'yung kabila, so puro Aquino sila because Corazon was just newly-installed, walang panglaban 'yung oposisyon. And I was a prosecutor, they got my mother kasi Soledad-Duterte. But she refused but Pimentel Aquilino was the DILG at that time was already there to sworn --- to swear everybody, sworn to office, so ako ang nakuha. But ang deal namin was --- ang target ko talaga Sandiganbayan kasi piskal ako eh puro criminal law. Nandiyan sa criminal law ang pag-usapan natin.

I may not be good but I can debate with you for one day. Kaya sabi nila noon sa election economics, mga ganun, summa cum laude, ah wala tayo niyan. Cum laude, summa cum laude, wala, 75 meron. *[laughter]* Ordinaryo lang man tayo. Totoo 'yan ha. Hindi ako nagpapatawa. I was not even an extraordinary student.

Nanay ko sige na, "Rodrigo mag..." She was a supervisor. "Ano ba ito wala na man... Wala ng hagdanan..." Hagdanan din sa Tagalog? Basta you are able to --- huwag kang mag... Accelerated, you jump to... Ganun lang dahan-dahan ka lang, 75, 75, 75, 75... Pati pagdating sa bar 75. Ngayon abugado kami, okay man. Hindi man magtanong 'yan diyan kung anong grado mo.

Itong si Dominguez classmate ko 'yan. T*** i**, Kindergarten pa kami hanggang high school valedictorian 'yan. Tugade, I don't know what

happened. He got sick. Nagkaroon daw ng pneumonia. 'Yan 'pag may sakit ka pumunta ka ng ospital mamamatay ka talaga ng pneumonia. Ah sigurado 'yan. Magtanong ka ng doktor. Maraming doktor dito.

'Pag may sakit ka 'yang extremist ka na. 'Yung in a scale of 1 to 10, maybe you are at about 4, 3, ah wala sigurado ka, you will die of pneumonia. Walang pumasok, 'yung mga batting average mo is 6 to 10. Pero you go to the hospital tapos chances are a scale of two, tawagan mo na lang 'yang... Nandiyan pa ba 'yung Quiogue, punerarya. 'Yan man sa amin noon estudyante kami. Kasi diyan kami nakikisali ng piyat-piyat eh, 'yung sugal-sugal. Naghahanap kami ng patay 'pag natalo kami sa jai alai, piyat-piyat na lang muna. 'Pag ubos ng pera wala kaming kain isang buwan, tubig lang pati pan ay p****, tsk, ubos.

Kaya hindi talaga ako pumayag noong naging mayor ako ng Davao at nag-Presidente ako sabi ko no, ayaw ko. Maski sa Boracay, no. Hindi dahil galit ako, kung hindi dahil dinaanan ko tapos bakit ko ipagawa sa mga bata.

In the same manner sabi ko --- pero hindi ko talaga madala eh. Kita mo 'yung ngayon mga new generation pati 'yang bata na babae naninigarilyo. Napilitan talaga ako sabihin sa Davao na walang smoking. Wala talagang naninigarilyo maski sa daan. Bawal talaga.

And yet there is no improvement. Why? Nakikita namin sa sales sa sin taxes. Taasan mo na 'yung alcohol, taasan mo na lahat 'yung ano --- ang sales ano pa rin. Pati 'yung kita ng gobyerno. You know how dangerous really... Most of my friends I hope I will not offend him. Ang anak niya nandiyan sa Cabinet because ano ko 'yan eh pamangkin ko.

Si Nograles 'yan ang kalaban ko sa politika. Iyon talaga ang gusto kong patayin. *[laughter]* Pero nandiyan man sa ospital, sa ICU naman. You know but at that time noong kaibigan pa kami sabi ko, "Adre, p*** you are smoking yourself to death." Just like my father. My father was smoking two packs. Sabi ko ito patay ito sigurado. He died at the age of 56. Kasi...

Ilan ang naninigarilyo dito? *[laughter]* Huwag kayong mahiya. Pulis barilin mo kung sino ang magtaas ng kamay. *[laughter]* Akong bahala sa iyo. Sinabi na nga na...

You know you either go emphysema or cancer, period. My friend James Gaisano, I'm sure he is listening now. Eh I have to mention you sinabi ko na sa iyo noon eh. May dala-dala --- may dala-dalang ano dito holster, akala mo anong holster mo, oxygen pala p*** nandito. *[laughter]* Susmaryosep. Totoo.

But the reason 'yung ano pati inom. Sa inom...

Ako naman I was very sparing. From two, binabaan ko ng one. Pagdating kay Inday, reklamo sila nang reklamo, binabaan tuloy ni Inday ng alas-dose. Sabi ni Inday, "May reklamo pa? Gawain ko 'yang alas-diyes."

Kaya Davao City pagka alas dose, at the stroke of 12, wala kang nakitang tao. Iyong tambay, sabi ko naka t-shirt-t-shirt diyan, nanigarilyo. T*** i** ang papangit pa, ang babaho.[laughter] T*** i... Isa pa kayo. Mga pulis paghulihin nga ninyo 'yan, itulak ninyo sa bahay. They are not supposed to be there. Maniwala ka ng human rights.

When you crowd in a corner, you create disorder kasi 'yung tao na tatawid diyan sa kanto, 'pag nakita niyo mga p*** --- ayan --- they will make a detour. So they will be forced to cross the streets when it is not allowed to cross because it has a no pedestrian cross line.

It is a disorder. Kaya 'yang human rights sabi niya, "You have the freedom." Of course not. Freedom na ano? Maghubad ka diyan, ang baho mo tapos mag-inuman ka diyan sa...

Sa Davao, p*****... 'Pag maabutan kita nag-iinuman diyan, ipaubos ko sa isang minuto. Ubusin mo, 'pag hindi ipalo ko 'yan sa ulo mo. Tanungin mo 'yang mga taga-Davao. Tanungin mo mga pulis na taga-Davao. Ipalo ko talaga.

Huwag mong gamitin itong bangketa ng inuman, maglagay kayo diyan.

So to the police, better accost them, just accost them and say, "This is not really a public place dedicated for drinking. It is for public convenience. So that they can be there and they are safe and secure."

Huwag ka maniwala niyang hindi ka makasita. Bakit hindi ka makasita? Mag-inom ka, mag-tambay kayo diyan, tapos nagpapasahan naman kayo ng droga.

Eh sinabi ko. In Davao, sinabi ko, do not destroy my city because I will kill you. Huwag mong pakainin 'yung mga anak namin ng droga, papatayin talaga kita.

Kayong mga durugista at mga human rights nakikinig. Inuulit ko nung nag-Presidente ako, p***** i** ninyo. Huwag ninyong sirain ang bayan ko. Talagang hihiritan ko kayo.

At huwag mong pakainin ang anak ko kasi ipapakain ko sa'yo 'yan buhay o patay. Kung ako ang tatay mabiktima ang anak ko ng rape, ng droga, hahanapin kita at papatayin kita. Dapat lang.

Human rights, sabi ninyo violation ng law. Totoo 'yan. Totoo 'yun, violation, magpatay ng tao. Pero huwag mong umpisahan. Kasi ang problema niyan the blame game. "Ito si Duterte, killer, DDS."

Sinabi ko na sa inyo huwag, papatayin ko kayo. I could not be as more of a man and as clear as to anybody else tonight kung sinasabi ko 'yan. Huwag kasi sisirain mo ang bayan ko. Ganun 'yan eh.

Itong human rights, anong ginawa? Anong narinig ninyo sa kanila? Aside from 700 o 7,000 o 20,000 o 14,000? O sabi ng police, 1,400.

Sinabi ko sa pulis noon, "Bakit walang patayan noon?" Kasi ang pulis takot. Bakit alam ko 'yan? Mayor ako 23 years. Ang pulis pag finilan (file) mo ng kaso, on that day, bababa 'yang suspension, wala na 'yang pagkain. Wala na 'yang pang-plete you know, eskwelahan. Wala na lahat. Anong gawain ng pulis nagtatrabaho?

Eh kung magsabi mag-hold up para mabuhay, hindi ako magtaka. Kaya mga pulis sinabi ko sa kanila nung Presidente ako pati mayor, "Magtrabaho lang kayo. You have been to school. Alam ninyo ang self-defense at alam ninyo ang performance of duty. Just do it. At kung may mangyari, sagot kita. Ako ang magpakulong." [applause] Ganun 'yan.

Self-defense is... Kung ang buhay mo tingin mo delikado, hindi na kailangan talagang delikado. In your belief na p***** i** matatamaan ka nito 'pag kinalabit ito, banatan mo na. Because that is self-preservation, that is self-defense.

Now, itong performance of duty is your duty is to place this idiot kung may droga, may baril, sabihin mo, "Gobyerno 'to, pulis. Ibaba mo 'yan."

The duty of the police is to overcome. Kailangan niya kukunin 'yan because dadalin niya sa istasyon eh. Ngayon kung maglaban ka, ilagay mo buhay ng pulis, talagang yayariin kita. And that is good. So why should I enjoy my policeman patay diyan? Kasi because you must overcome, and ang purpose is his resistance. The duty of the criminal, sabihin mo sa mga p****, they have the duty to surrender peacefully. Dalawa, hindi lang ang pulis may duty pati ikaw ang criminal.

'Pag nakaharap ka na may baril nang harap sa mukha mo, mag-surrender ka. That is your duty. Because if you resist, mapipilitan ito to take you physically. Dadalin ka sa istasyon.

Kaya 'yung mga bata, pati 'yung mga lasing, eh 'yung mga lasing [garbled] hindi ako sasama... 'Yon. Pipilitin ng pulis. Pagdala doon sa istasyon manuntok, 'di suntukin ng pulis. Kinaumagahan magpunta diyan sa ospital may pasa-pasa dito, sabihin tinorture (torture), binugbog ng pulis. Filan (file) ng kaso ng pulis. Ang pulis naman takot magkakaso. Takutin pagdating doon sa fiscal.

Sabihin, "I-drop ko na lang 'yan kasi --- huwag ka mag-testigo para tabla na." Kaya walang nahuhuli. Iyong iba nako-compromise. Iyong pulis naman, ayaw ng problema papayag. Now ngayon kung papayag ang pulis, who will enforce the law? Kagaya noon, 'yun ang dahilan.

Pagsabi, "Bakit kay Duterte? Bakit kela ano walang namatay?" Eh walang nagtatrabaho eh. Pero alam ninyo malala na ang problema. Alam niyo malala na ang problema.

Ngayon, sabi ni Santiago ng PDEA noon, 3 million daw. Tapos disputed. Mga human rights hindi na maniwala, mga pari. Eh 'di sige.

Sabi ko kay Bato, sige 'yung totohanan. You know Bato is --- he earned his four sa combat sa Mindanao. Pagkasal nito, kakagraduate lang ng PMA, ako ang ninong 'yan. So I saw him sa ilang assignment, eventually he was my chief of police. Ngayon kung bakit ko siya kinuha ng ano --- diretso kaagad doon. Eh wala akong matiwala... Presidente ka, kung hindi mo kilala kung sino-sino tapos magkuha ka ng...

Kaya sabi ko --- pinromote (promote) ko siya. Tsaka mahusay talaga 'yan. He is not really very, very, very honest but Bato I can tell you is fundamentally honest. Oo sabihin ko sa'yo. [applause] Totoo 'yan. Ganun lang 'yan, Bisaya 'yan.

You know, sometimes our diction even is --- we have this peculiar twang of making it hard for our tongues to talk. But bright 'yan. PMAer 'yan. At saka sabi ko, fundamentally honest. 'Pag may operation ako, binigyan ko, sabi koi to...

'Pag --- alam mo 'yang krimen, 'pag ginamit 'yang pera, solve talaga 'yan maski dito. 'Pag may mga operation ng pulis, bigyan mo ng funding, huli 'yan. Sigurado 'yan. Marunong ito sila mag-amoy.

Ngayon sa Davao ayaw ko talaga. Mas maraming patay, eh 'di maraming patay. Eh marami ang lumaban eh. Sinabi ko na sa inyo lumalaban talaga 'yan. Maski kayo alam ninyo diyan sa... 'Pag nag --- you cross the street, pumunta ka ng inner city ng Maynila, 'pag hindi ka ma... Ikaw, punta ka. Punta ka ng Davao. Mamasyal ka maski doon 'yung Nicaragdao. Punta ka doon kung walang kakalabit sa iyo.

Kaya sabi ko sa kanila huwag. Pagka sinabi huwag, huwag. You have to...

Alam mo kasi ganito lang ako pero mahal ko talaga ang bayan ko. Hindi ako tatakbo ng presidente kung wala akong --- 'di mayor-mayor na lang ako. May pa-ano-ano ako pero I was --- I cannot tell you now pabalik-balik. Minsan kasi na...

Alam mo 'yang Supreme Court, tayong mga abugado, 'di ba sinabi sa atin what are the qualifications to be president? Citizen of --- a natural born citizen. Ang natural born, ang itinuro sa atin abugado --- tayong mga abugado --- lalabas ka ng katawan ng nanay mo, Pilipino ka na. No need for any...

Maski sabihin mo wala 'yang baptismal, walang rehistro, you are already a Filipino because your mother at the very least is a Filipino citizen. Iyan talaga 'yan, dalawang semester 'yan. Constitutional Law pati Political Law. Alam natin 'yan.

And here comes a decision from the Supreme Court which I disagree na itong foundling --- foundling is makita mo diyan sa simbahan nilagay diyan sa --- na walang tatay, known tatay or nanay. Walang nakakilala. So it's a foundling.

So here comes a treaty now na the child is presumed to be --- presumed. Presume ha, ibig sabihin lang, presumed to be a citizen of the country where that foundling is found.

So 'yung --- 'yung kay Grace... Grace, wala akong away sa'yo ha. Saludo ako. Mabait ka. Pero actually doon, iyong gabi na 'yon sa isang brod ko dito sa Alabang, may birthday. Lumabas iyong decision. Sabi ko paano ginawa ito ng Supreme Court?

I mean I... Susunod ako. Susunod ako, walang problema diyan. Pero hindi ako naniniwala. Mali eh. Kasi may treaty lang ginawa mo. Eh samantalang kaming mga abugado talagang lalabas ka ng katawan ng nanay mo, hindi ka naturalized, hindi ka by adoption, kundi...

Kaya sabi ko kung ganito, sabi ko sa mga brod ko, sabi ko kung ganito, tatakbo na lang ako ng pagka-mayor. Pwede rin pala maski sino eh. Iyon ang natamaan noon si Grace. Pero I'm sorry. I do not have to apologize because I think I'm correct and pati mga abugado maski anong tanong mo... Iyon man ang turo sa amin, Grace. So sorry na lang.

Kaya doon sa inuman, eh alam mo naman iyang mga brod. Iyong brod-brod wala 'yang ginawa kung hindi inuman lang. Maniwala ka diyan. Kaya sabi ko tatakbo ako. Nagpalakpakan kaagad. P***** i** 'to. Wala namang pera.

Kaya iyang pagka-panalo ko actually... My winning the presidency. Nandito man kayong lahat. Sumuporta kayo sa akin. Meron ba ako isang barangay captain o kagawad dito? Ito, ito ngayon, kayong lahat meron na nagsabi na "Boto ta kay Duterte kasi walang hiya 'yan?" Wala eh. *[applause]*

Wala --- wala kayo. But I won. So I will tell you now the presidency is a gift from God. Diyos talaga 'yan. Now what is my gift to the Filipino people? Wala akong ibang inano. Wala ako 'yung mga --- mga Build, Build, Build, mga... Basta ako trabaho lang. My gift to you because I am willing to sacrifice my freedom in exchange. *[applause]*

Kaya 'pag sinabi ko na p***** i** mo huwag kang, huwag mong gawa 'yan kasi yayariin kita, yayariin talaga kita. At kung pumasok man ako ng presuhan, okay lang. Walang problema, 76, 77, 78, 79. Meron na raw ako cancer dito, cancer doon, cancer sa... Sabi ng mga p***** i**** kalaban ko 'yan, nag-itim na daw dito kasi 'yung kidney *[laughter]* kasi daw pati 'yung puwet ko nandiyan. *[laughter]*

Tapos na ano na daw, na... Kasi nag-endoscopy ako, tiningnan. O may cancer na raw. Sige ako ganon. *[smells his fingers]* Okay

man. *[laughter]* Kasi cancer mabaho 'yan, it's a rotten carcass. Sige ako hawak bago ako maligo, hindi man. *[laughter]* Iyong natural na amoy pero...

Eh droga na 'yan eh. Ano man lang 'yung amin noon, beh tayo. Ano man lang iyong atin diyan, diyan lang man sa barbecue. Iyan, barbecuehan (barbecue) noon, pula puti tapos inuman. Nakita ko pa may Wigwam diyan noon na night club. Kayong... If you remember Wigwam? Diyan si Erap nagkalat rin, naghamon barilan ng mga... *[garbled]* *[laughter]* "Sino 'yan?" "T*** i** si Estrada 'yan." "Ano, ano, ano?" *[laughter]* Sinong kaaway? Walang kaaway. *[garbled]* *[laughter]* Estudyante pa kami. Sabi ko tigas ito.

Alam mo if --- why if you want to create hell, if you want to destroy an enemy, if we want to destroy a person, bigyan mo ng droga, sira lahat 'yan.

Pamilya lahat becomes dysfunctional. Wala na. Tapos na. Ang problema kung ang tinamaan ng droga is the breadwinner of the family. Oh how do you suppose the family will survive? Hindi na magtrabaho 'yan. Mag-sige na lang hithit at 200, 600 per week, one month.

Alam mo it's about two --- about mga two billion four industry. Two billion four para sa pagkain, eskwela. They are investing itong mga 'to four billion just to destroy. Alam mo ang isang addict maghanap ng isang biktima 'yan tapos iyong isang biktima meron --- maghanap ng isang biktima.

Ito maghanap 'pag walang pera, papatay buntis, babae, lahat. Ito 'pag naka-inom kasi 'pag nag-droga 'yan, mag-inom talaga 'yan. It's a deadly mix of alcohol and chemical.

And sabi ni Bato, and I believe him, 1.6 million. You are destroying my country, reducing 1.6 million of my Filipino brothers into slaves. Wala ng magawa kundi maghintay na lang ng shabu araw-araw kasi inutil na.

Kaya galit talaga ako sa inyo mga ya... Maghanap na lang kayo ng ibang bisyo. Aabutan ko kayo. Three years pa ako eh kung hindi ninyo ako patayin. Now, kung matsambahan ninyo ako ng isang bala, eh 'di okay.

Pero buti itong p***** i** sabihin nila "Ah may namatay dito sa... Binaril sa MOA." O, ano? Eh 'yung nagdi-distribute ng shabu diyan. Tapos sabihin mo

na bleeding hearts mga pari? Ma-ano atakehin mo ako for one son of a b***** carcass. Eh carcass 'yan eh.

Ilan ang nabiktima niyan? Ilang pamilya ang nag-suffer? Eh nagdi-distribute 'yang mga tu... So tapos sabihin mo lang makapatay ang gobyerno ng may lumaban apat. But how many families are now suffering because of drugs?

Iyong mga Pilipina, pumupunta sa labas 'yan. That's about three million of them already and you know that they are being raped, abused, degraded. Wala nang --- it's a loss of dignity. Kaya makita mo p*** --- tumatalon na lang sa bintana.

What does that tell you? Sige nga? Sabihin mo sa akin mga human rights. P***** i** niyo. Sige daw. Bakit? Ayan, makita nila. Magpaano sila, magkain ng basura, kung ipasok sa refrigerator, sa freezer, patay na. Isang taon pa.

Tapos 'yung pagod nila, 'yun lahat dadaanan, titiisin nila. Why? Titiisin nila, p***** i**, para makapadala sila ng pera dito sa mga anak nila. Ang problema diyan sa mga squatter because itong shabu is a commodity for the poor.

Ang mayayaman, cocaine 'yan and cocaine comes from a plant. Hindi masyado makakasira ng utak. But shabu is a chemical, a mixture ng... Pati diyan, formalin 'yan 'yung para sa patay. Iyan ang totoo. Iyan ang hithitin kaya diretso. Kaya bangag na.

Pagka-bangag na, wala na 'yan. Walang silbi 'yang Pilipino na 'yan. Por Dios, where is justice there? Punta ka doon, i-file mo, hindi naman lahat. Pati 'yang mga pulis na g***, isa pa kayo l*****. Corrupt, nababayaran, pati fiscal, pati judge. Kawawa 'yung Pilipino.

May isang judge dito sa Maynila, 1,000 cases, ni wala isang conviction. P***** i** itong jugde na ito. Napakawalang hiya. Eh naimbistiga siya ng Supreme Court. Huwag ka gyung --- 'pag magsabay tayo ng eroplano, judge, bantay ka.

Butasan ko talaga ang eroplano. Sabay tayo sa impyerno. *[laughter]* 'Pag hindi, masuya ako, buksan ko 'yung exit para higupin tayo lahat. *[laughter]* Diyan ako galit. Hindi ako galit diyan sa ano. You want to end these killings? You tell the idiots, "Drop the shabu." Huwag talaga kayong pumasok diyan.

Ako, alam ko na... Pero kung if you have this inclination na madaling pera, kasi may nakita ako sa probinsya eh. Mga barangay captains na yumaman

lang. May mga mayors, wala nang eleksyon doon sa Mindanao kasi siya na ang humawak.

May mga army na intelligence nawala na hanggang ngayon hindi na nakita. May apat siyang pulis, pinatay niya. Sabi ko, "P***** j** ka." Western Visayas, si --- 'yung Odicta. 'Yung mag-asawa. Ang pumalit si Mabilog, 'yung p***** j**** mayor doon.

Tanong siya kay Bong kung galit ba daw ako sa kanya. Sabi ko, "P*** Bong, sabihin mo siya na ang sunod." Ayun. Lumayas. Hindi na bumalik. Pinsan man 'yan ni Drilon. Iniwan niya ang pagka-city mayor niya.

Iyang si General Loot, isa pa 'yang p***** j**** pulis na heneral. G***. That's treason. General ka, mayor ka. P*** gawain mo 'yan sa Pilipino? Anong nakain mo? Hiningan ka ng pulis?

Kaya hindi ko matupad-tupad 'yung sabi ko, "I will get rid of shabu in six months." Ang aking plano kasi patayin na lang lahat. Itapon diyan sa --- 'yung isda kasi ng Manila Bay ang payat ng galunggong. *[laughter]*

Kasi wala sa Davao 'yan eh. Nung nabalik na ako dito, dito ako nakatira. Naniwala ang... Eh ma'am, gusto niyo maalam? Punta kayo ng Malacañang. Grupo-grupo. Tingnan ninyo ang bahay ko. Ako, galunggong lang.

Hindi sa ano, gusto ko ang isda. Galunggong lang doon pumapayat na. Sabi ko doon sa ship namin na Ilonggo, "Tawa diri linti ni nga galunggong mo nga ara man mga damo sang buto." *[laughter]*

Yati nga mayor. Way man siguro pagkaon na nga ara man daghang kagaw sang... Kaya sabi ko kay Roy Cimatu --- si General Cimatu pati si General Año, "You start cleaning the Manila Bay. And it will be. They will start to clean it.

Whether they like it or not, lahat itong... *[applause]* Itong mga hotel, iyong palabas ninyo 'yung mga t** ng mga turista. Kaya ko kung t** ng Pilipino pa 'yan kung t** ng mga kung sino-sino diyan.

Lagyan ninyo ng water treatment 'yang hotel niyo, 'pag hindi, sirahan ko 'yan. Huwag mo akong hamunin. Eh kung wala tayong turista, eh 'di wala. Hindi naman tayo mamamatay. You do something about your waste there or otherwise I will close it. Sigurado 'yan.

Tayo, maglangoy na lang tayo ng... Is that the way how to do it? You swim among the germs of humanity? Buti sana kung iyo. O at least sa Pilipino lang

naman na dumi. Kaya kong lunukin. Ito 'yung... Pero kung sana iyong mga naka-bikini doon na maganda maski... *[laughter]*

Iyon ang ano. That's my... Kaya ako ano... Droga pati 'yung ano. 'Di bale itong mga hold-upper diyan sa Okada. Nag-usap na kami ni Secretary Año. Sabi ko, "Yang mga ano diyan, barilin na lang natin."

Tingnan mo karamihan, prangkahan ko kayo ha, karamihan 'yung last na namatay puro opisyal 'yan ng pulis. Sabi ko sa iyo, huwag mo akong bigyan ng general-general. 'Pag general problem ka...

Iyang Loot na 'yan, dalawang beses na inambush, p***, buhay pa rin. *[laughter]* Huwag mo akong bigyan ng general-general ---general.

Alam mo 'pag tao na wala akong respeto, you don't scare me a bit. Kasi ang panglaban lang man kasi nila 'yang patayin ka. May armas, ganun. Kaya 'yang mga pulis --- kayong mga pulis, I'm warning you, do not drink in public.

Sa Davao pinagbawalan ko 'yan pati kayo na ngayon. All over the Philippines, you do not enter into drinking places. *[applause]*

Kasi wala kayong gawin 'pag lasing na, kayo ang tigas. Pati Army, huwag --- huwag kayong magdala ng baril. Kasi itong army pati pulis isa rin itong... Mag-agawan ng microphone ---*[sings]* "My way..." *[laughter]*

Sabi naman itong pulis na g***, "Hoy, tama na kayo diyan p***** j** yabag ka diyan." "Anong sinabi mo?" Ayun, magbarilan na ang mga g***. *[laughter]* P***** j**.

Sa Davao may nagbarilan dalawa, army pati --- sinuntok ko silang dalawa sa ospital. P***** j**. Tapos iyong isa tinamaan sa tiyan, sabi ng doctor, "Mabubuhay ito, sir." Ang sa pulis naman dito sa...

Binugbog ko. Sabi ko, "Halika." "Umalis ka muna, Doc." P***** j** binugbog ko 'yung dalawa. "L**** kayo."

Iyong about itong mga kidnapping, well karamihan niyan involved talaga ang pulis. High-profile killing, ma-involved diyan army, pulis, pati NPA.

Nga pala sa NPA, pagka --- `pag nandiyan ka sa NPA, kalaban tayo. Magkalaban. Hindi madali sabihin nila na manalo sila. P***** j**. Kung manalo sila, palagay na natin aabot sila diyan sa Laguna, sa highway. What do you think will happen to this country?

Sige daw. Makuha nila `yang probinsya ng Rizal. Ano ang mangyari sa buhay natin dito o sa Mindanao? Bakit? Ito bang mga pulis, itong mga army --- patayan `yan. Hindi simple ni Sison na, "Well, the revolutionary front will..."

It will not happen that way. That's --- that is stupid thinking. Hindi mo makuha ang Pilipinas. Hindi mo nga makuha ni isang barangay isang araw, tapos papasok ka ng ganun, patayan? Ako nagho-hold lang talaga ako.

Karami kong helicopter, sabi ko, huwag muna. Kung gagamitin mo `yan, linisin mo `yang buong --- buong gubat. You... Plantsahin mo `yan ng bala. At nagho-hold lang talaga ako. Maniwala kayo diyan. But they can be an irritation. Eh dalawang hold-upper, dalawang kidnapper, masakit na ang ulo natin.

Ito mga extortionist `to. Sige hingi, sige hingi. Doon lang rin sa lugar na pwede sila. Anong mangyari `pag orderin ko `yang military, "Shoot to kill." Huwag na kayong magkuha ng prisoner. Basta diretso na lahat.

Kaya ako nagpipigil lang, nag-iwan ako ng konting butas --- small window. It may or it might be of use to us. But just in case you'd want to resume, at least there's a window where we can use to send through our...

Huwag kayong maniwala diyan sa ano... It's a failed dream. Eh `yung --- `yung maniwala kayo nandiyan na, I was around, kami ni Bebot Bello. Miyembro kami ng partido ng ano... Kaming mga taga-Mindanao, anak lang

kami kasi ng mga migrants. That is why important sa amin 'yang land reform, mga ganun.

Kaya ako ginagawa ko. Until now, ako lang ang nagdi-distribute pero ayaw ko lang ng publicity. Hindi ako nagdadala ng media. Basta ako bigay lang. And I do not want to hear, "Salamat."

Kaya nung, 'yung sa Boracay, 'yung opening. Nung nakita ko sa ano, "Mabuhay si Duterte. Salamat." Sabi ko sa military, tanggalin ninyo.

Sabi ko hindi ako pupunta doon and hindi ako nag-a-accept ng award. Iyang award-award wala ako. Ang award lang na in-accept ko 'yung sa eskwelahan ko, kasi pinaghirapan ko eh. Maski 75 lang.

Iyan sila Tugade. Tugade was our valedictorian. Dureza sa high school. Kasi na-expelled man ako sa Ateneo, punta ako ng ibang lugar. Dureza was there, valedictorian 'yan. Lahat 'yan puro valedictorian. Ito si Lorenzana from Pikit 'yan. Ilocano 'yan pero Pikit, sa Cotabato.

Sabi ni Pastor Quiboloy, 'yang diyan sa TV na classmate niya 'yan sa Notre Dame. Talagang bright 'yan. Ito National Science scholar si Esperon.

Ngayon ito si --- mukhang ninerbiyos na na makalimutan siya. Ito ba si Bong Go, gustong mag-senador. *[cheers and applause]*

Parang buang. Ngayon lang 'yan siya naka-barong. *[laughter]* T-shirt, t-shirt lang. Gusto daw niya mag-senador. Pero ako ganito.

Iyan, 'yan lagi 'yung hiyain mo ang tao. Iyong ipinatawag siya ng Congress, medyo siya ano... Pero La Salle 'to ha?

Ito pamilyang Tesoro ng Batangas, 'yung barong. Ah kaya lang ang tatay niya taga-Davao, Chinese. Pero ang ugali niyan Batangueño at saka honest. He has been with me for 20 years wala talaga akong masabi.

Iyang Pasko na malaking pera. "Bong, dalhin mo sa military." Tag-isang bag 'yan, 'yung mga may gulo. "Ipakita mo 'yan doon kasi sabihin na naman ng mga u*** na nakihalo 'yung military sa..."

You know that was a very... Si --- I'm referring to Dominguez na nagdala ng bag doon ng pera tapos sabihin nila sa kidnapper. Kami, ako sabihin ko na sa inyo ngayon, kung magtulong kami doon, hindi kami nagbibigay ng pera kasi makabili sila ng...

Huwag at saka 'yang sa typhoons, huwag ka magdala ng --- huwag ka magdala ng bigas. O kung bigas man, dito mo na lutuin bago mo i-transport.

Pagka 'yang mga sunog na malaki, importante diyan tubig, carbohydrates na de lata o 'yung sardinas isang lad-ok lang. Huwag kayong magdala ng ano -- - o kaya pera.

Kaya remember an incident dito noon sa Jolo na isang military man nakita nila nagdadala ng pera. Now itong mga, you know, the media, na nakihati daw doon sa... Susmaryosep.

Kaya prangkahan ko na kayo, kami 'yung nagdadala ng pera kasi ipamigay namin. Hindi ka naman pwedeng magbigay ng bigas, magluto, sige bahala diyan maglu...

Magpabili na lang 'yan kung saang bayan makabili ng pagkain, kung saan sila aabutin ng engkwentro. That's really the truth.

Kaya ang tao minsan maka --- you know when you judge... You know why? You know why, bakit ganun ang tao? Tandaan mo 'to ha, politiko kayong lahat. 'Pag siniraan ka, sisiraan ka talaga todo-todo because people judge best when they condemn.

Pinaka-malaking --- ang pinakamasamang husga ibigay ng tao `yan lalo na husga ng kasamaan para sa kapwa tao. Ganun `yan.

Ngayon, kung maniwala kayo o hindi, bahala na kayo. Basta ako, I am asking you, I cannot help you if it is graft and corruption. But I can help you in cases na inenforce ninyo ang batas tapos masabit kayo. Kung talagang ginawa ninyo in accordance with law, punta ka doon, o kasi may naaway tapos ayaw mabaril mo. O `di sabihin ko sa iyo...

Ako pati military, pati pulis, ganito lang --- ayan si Bato --- o may namatay, sabihin ko, "Sabihin mo sa akin ang totoo. Sabihin mo sa akin ang totoo. P***** j** pagbabaril --- sabihin mo sa akin ano nangyari."

Kaya `yan sila natuto magsabi ng totoo. "Sir ganito talaga `yan." "O `di hanapan natin ng harapan. Kung hindi, aregluhin natin."

Hindi naman lahat kasi na ano --- `yung madisgrasya. Lalo na `yang, you know mistake of fact, mistake of... Akala niya kalaban. Eh `yung isang issue, `yung army pati police nagpatayan. Sa command conference, sabi ko sa kanila, "shut up."

Sino bang may gustong pumatay ng kapwa pulis or kapwa? Eh malaki sabi ko, "Tumahimik na kayo. Tapos na `yan."

Basta kayo, sigurado `yan. Hindi na kailangan kapartido tayo. Sabi ko, wala naman akong hiningi sa iyo, wala ka naman hiningi sa akin, `di tabla.

Pero if you think that you are being persecuted, dito sa akin wala. Hindi ako --- hindi ako papayag na maghabol na ganun. It's not in my style. `Di hinabol ko na sana `yang si Nograles.

Nograles... Tanungin mo `yan sila Quinsay galing `yang... Kasong finile (file) sa akin niyan, pero hindi ako gumaganti. Umabot pa kami ng Supreme Court. Two cases sa Supreme Court. Wala.

Sabi ko... Pero, ayaw ko na kasi... Alam mo, ang tao `pag down na. May sakit na si Boy eh --- he got cancer.

Sige manigarilyo kayo. Manigarilyo kayo but sabihin mo lang sa akin na tinamaan ka ng cancer. Padalan kita ng mga pekeng medisina, nahuli ng mga NBI. Para hindi ka na gumaling.

Eh bakit mo patagalin mo sarili mo? Ginusto mo 'yan. Totoo. 'Pag mag-abot kayo ng... Ito usapang ano lang --- usapang... 'Pag umabot kayo ng third stage, huwag na kayong magpa...

You know, sabihin ko sa inyo ha, iyang PGH na 'yan, noon pati mga intern diyan mag-contribute pa ng pera para sa pasyente para makabili ng medisina. Nung na-Presidente ako, hindi ko ito sinabi, maybe the few times, ngayon lang.

Tinawag ko 'yung PGH, sabi ko, "Magkano ang ano ninyo, medisina?" Sabi nila, mga 40 million. "One year?" Sabi ko sa kanila, "Bigyan ko kayo ng 100 million." Sabi nila, "Makatulong na 'yan sir sa isang taon." Sabi ko hindi, "Iyang PGH 100 million a month 'yan galing sa PAGCOR." *[applause]*

May medisina diyan, ang problema maraming tao. Kaya masasabi ninyo, walang na service... Kasi nagpupuntahan ang tao diyan. Iyang Veterans hospital, 50 million a month 'yan para sa mga sundalo ko pati pulis. AFP another 50 million a month.

Iyong lahat ng mga sundalo na ano, puro titanium 'yan. Iyong pwede na silang tumakbo. Hindi na mag --- hindi man siguro magtakbo para pang-competition. Pero makatakbo lalo na kung mahuli ng asawa ang mga buang. *[laughter]* Kasi maski wala na 'yang paa mo... Basta hindi lang maputol 'yun.

Kaya ako magtakbo ako sa ospital na nakaganun na. Sabi ko, "Saan ka tinamaan?" "Dito sir." "O 'yung u*** mo, okay pa?" *[laughter]* "Okay pa, sir." "Okay 'yan. Iyan ang importante."

Eh sundalo, patigas-tigas ka ganun. Tapos sabihin ng ibang sundalo, "Wala naman 'yan porma lang 'yan. Tumalsik ang --- tinamaan ang b**** niya, wala na."

So 'yan ang --- that's my guarantee to you. I will --- I will defend you. Wala akong --- honestly. Wala kayong utang na loob sa akin. Wala naman akong utang sa... Hindi naman tayo kilala. Sabi ko nga dito sa... Siguro ang bumoto lang sa akin 'yung mga...

I know that I was --- malakas ako sa pulis and to a certain extent sa military. Pero ngayon na tapos na ang election, just follow the law. Iyan lang maski 'yung ano diyan. Just follow the law. Wala na akong diyan ano.

Sabi --- hindi ko naman sinabi, you have to be very, very, very, very honest. Just be fundamentally honest like Bong pati kay si Bato.

At ito pang isa. Nakita ko `yung mga kandidato diyan sa Senado. Wala naman akong ano... Kaibigan ko eh. Ito si Francis Tolentino, he has been trying to get the attention of the nation. Abugado, mayor ito *[applause]* sa Cavite.

All of the years, wala kang narinig sa Cavite na may kurakot, wala. Nagkakilala kami ni Francis sa motor. An honest person. Lahat ng mga crisis na dumaan, hindi ninyo alam, siya `yung iniwan ko.

Sa Bicol kung na-ano. "You stay here for as long as government's presence is needed." Iyan magiisang buwan `yan sa bukid pero hindi ko na... Sabi niya, "Sige, bigyan mo lang ako trabaho kasi I have to be productive." Hindi niya sinabing, "I want to be a senator."

Pero ako, dahil nga wala man ako... Mas kilala ninyo, taga-Luzon kayo eh. Mas kilala ninyo siya. Alam mo kung...

Ayaw ko lang mag-ano... I do not want to insult anybody. O tingnan mo lang `yung... Maglagay lang kayong ng mga pangalan. Tatal kung wala kayong magawa, `yung tawag nitong. Mag-doodle...

Iyong mag-drawing-drawing lang kung wala kayong magawa. Eh isali mo mga pangalan. Isali mo silang lahat. Ipasulat mo diyan sa mga anak mo then try to cross out `yung mga taong karapat-dapat.

Kung isipin mo lang mabuti, if you use your god d*** gray matter between your ears, malaman mo kung sino. Process of exclusion and you'd be surprised isang maiwan doon si Tolentino pati si Bato, pati si Bong. *[applause]*

Kasi `pag matalo `yan sila, nakita ko man listahan taga-saan kayo, hindi na ako magbisita sa inyo. *[laughter]* Wala na. Basta makita tayo, tingnan ko lang kayo sa mata ganun. Pero kung medyo maganda ka, kausapin kita. "Ma'am." Pero puro man kayo magaganda ngayon. Pwede, pwede akong bumalik. Just do it right. *[applause]* Iyan lang.

Ako, ang military, sabi ko do not nurture a loyalty to me. Hindi ko kailangan `yan. I was elected by the people. "Gusto ninyo akong pasabugin?" Sabi ko doon sa command conference. Ayan mga general, lahat. Sabi ko, "Huwag kayong magpa-arte-arte magdala ng mga tanke de giyera diyan, mga armored." They were not stupid, silly.

Tawagan mo lang ako, magkape tayo dito sa Maynila. Oh sabihin niyo, "Mayor, medyo inutil ka na eh. Wala ka namang nagawa sa bayan. Magsubok tayo ng iba." "Di sige paalisin mo," sabi ko. Tapos tawagin ko PTV-4. "PTV-4, halika." Pati isali ko na ito hindi ko man sila pinapapasok doon. Sige, announce. "O ito na ang bagong ano natin, si General..."

Puro generals man 'yang kaharap ko na ngayon. Sa Cabinet member diyan sa isang harap, puro military 'yan, Esperon, Cimat, Año. Alam mo bakit? Isang bagay lang. Matagal ako sa gobyerno. Iyong mga mag-ano ka sa iyong bureaucracy, 'yong Chief of Office utos --- mag-debate pa sa iyo. Mas marunong pa sa iyo. "Sir, hindi pwede 'yan kasi Civil Service, ah sabi ng COA..."

Ah p***** i** 'yang COA na 'yan, l****. Kasi 'yang COA every time may mali talaga. Ano ba itong COA na ito? So mag-kidnap tayo ng taga-COA ilagay natin, i-torture natin dito.*[laughter]* T*** i**.

Sige kasi... Eh sino bang gusto magkulong ng ano? Pero 'yang ano pahirapan. Iyang --- ang ayaw ko 'yang pahirapan. You resolve the meaning of the words in favor of each implementation.

Huwag ka sige maglagay... Ito ng gobyerno. Wala. Nasa korte lahat. Kaya ako 'pag mag-issue kayo ng TRO, make sure na you tread on legal grounds kasi 'pag hindi, I will put you to task. Baka mamura kita, mapuntahan pa kita doon sa opisina mo, tatanungin kita kung bakit tatal pareho man tayo abugado.

My prayer, my pleading is do not unnecessarily issue TROs especially which intended for money-making. Alam ninyo 'yan eh. Alam ninyo kung sino 'yang mga propesyunal dito. Walang ginawa 'yan kung hindi mag-golf-golf tapos maghintay ng project, mag-bidding. 'Pag natalo, mag-file ng kaso para magpabayad. Withdraw niya ang kaso. Iyon ang hanapbuhay nila. Iyon ang dapat patayin. Iyon ang...

Madugo sa bayan. Mahirap 'yan. Kaya kayo kung ganon kayo, well three years, you wait for three years. Ako na ang bahala sarili ko. Kung magka-kaso-kaso ako, problema ko na 'yan, hindi na problema ninyo. Yours is just

to do right, to enforce the law legally. 'Pag nagkasabit-sabit kayo o anything na ano, magka-kaso kayo, you just tell me the truth.

Pero kung 'yang mga kaso na adultery, huwag naman 'yang may asawa. Dalaga karami diyan. Adultery 'yan. 'Pag 'yang demanda ang babae nabuntisan ni mayor. Eh 'di suportahan mo lang, huwag mong iwanan. Sino dito ang dalawa ang asawa? *[laughter]* Kasi ako dalawa ang asawa ko, walang ano. Walang biro, dalawa ang asawa ko. Sinong dalawa?

Ako I will make a bold prediction. Tell me if --- tell me if I'm wrong. Eighty-five percent dito sa mga lalaki dito may babae 'yan. *[laughter]* Sabihin ko sa inyo babae. *[cheers and applause]* Palakpak kaagad ang mga g*** oh. *[laughter]*

Hindi, hindi, biro lang. Lahat naman tayo may racket eh. Sabi ko lagyan mo lang ng boundary, anything malasing ka, mag-ano, ma... Do not cross the... Mag-away ka ng asawa mo, mag-hiwalay ganun. Kita mo ako nahuli, 'di imbes na...

Alam mo ba magkano sweldo ko? Prangkahan ko kayo ha. Two hundred plus seven. *[Pila ako Bong?]* One hundred twenty-seven thousand. Iyan lang. Maghanap ka maski saan, maski sa COA. Sabihin mo o sa Ombudsman, magkalkal kayo diyan.

At saka sabihin ko sa inyo, prangkahan tayo ha. Walang transaction sa gobyerno involving money or disbursement of public funds o kontrata sa MRT, reclamation, lahat, they do not reach my table.

Kung ano iyong proyekto ng DILG kay Año 'yan. Wala akong pakialam. Kung may project ang National Security Adviser, kanya 'yan. It begins and ends there. Wala kang makitang pirma because I do not allow it.

Kaya hindi ako nagpa-hero. Rather, para hindi ka madala kung anumang ano. So pagdating diyan, discretion mo na yes or no. Balik ko 'yan sa kanila, "You decide and if something goes wrong, then you have to answer."

At istrikto ako kay ilang... Of recent marami na akong Cabinet members talaga --- corruption. Kaya hindi ako makatulong sa iyo. Pero other than that, iyong i-demanda ka na iyong...

Usually political ganun, maski sabihin mo kakampi ko PDP or... I would always tell you be fair. I will not be a party to any injustice. Never. Maski ganito lang akong pagkatao, medyo madumi bunganga ko. Eh alam mo naman lumaki kami sa hirap. Doon kami nag-thrive na kaya `yung na-absorb namin `yung...

Pero honestly I ask everybody, Pilipino man tayo, let us --- pigilan lang ninyo. If there is something, pigilan ninyo.

You resume it --- if it's really bad for the community --- you resume after three years. Wala na ako diyan. Bahala na kayo. Hindi na ako makialam.

Maraming salamat po. *[applause]*

---END---